

INSTITUTIONEN FÖR LITTERATUR,
IDÉHISTORIA OCH RELIGION

Mandragora
Traditionsskapande inom den mörkermagiska orden
Mandragora Nox i skuggan av splittringen från
Dragon Rouge

Mandragora
Constructing tradition inside the Left-Hand Path
order Mandragora Nox, in the shadow of a division
with Dragon Rouge

Cathia Aneröd

Termin: VT16
Kurs: RKT140 Examensarbete
Religionsvetenskap, 15 hp
Nivå: Kandidat
Handledare: Jessica Moberg

Abstract

This study is about Mandragora Nox, a Swedish Left-Hand Path order which founding is linked to a schism within the largest Swedish Left-Hand Path group Dragon Rouge. In this thesis, light is shed upon aspects such as legitimacy, invention of tradition, magical transmission and proclaims of an authentic tradition. Through qualitative interviews and participant observation my aim was to understand how Mandragora Nox, as a splinter group, construct and create its own tradition and direction. What elements (myths, symbols etc.) are they searching for? How do they legitimate themselves and how are they using some of these elements in practical rituals? Different ways were found, but the primary aspect was the magical development of the mythical *mandragora* (mandrake) as the orders main symbol. As they assign to the *mandragora*, they also identifies themselves as an individual order. Like other esoteric groups, when establishing a new specific practice or idea, Mandragora Nox has to legitimate it. One of my conclusions is that this mainly is happening through, what Olav Hammer is calling: “the appeal to tradition”.

Innehållsförteckning

Abstract	2
1. Inledning	4
2. Syfte och frågeställning	5
3. Bakgrund	6
3.1 Västerländsk esoterism och synkretism	6
3.2 Ockultismen som influens för traditionsskapande inom den vänstra handens väg	6
3.3 Den vänstra handens väg	7
3.4 Dragon Rouge	8
3.5 Mandragora Nox	10
4. Avgränsning	10
5. Tidigare forskning	10
6. Metod	12
6.1 Inträde	13
6.2 Intervjuer	13
6.3 Deltagande observation	14
6.4 Metoddiskussion	15
6.5 Etiska överväganden	16
7. Teori: Traditionsskapande enligt Hammer	16
8. Material	18
8.1 Grundandet och strukturen inom Mandragora Nox	18
8.2 Myter och traditioner inom Mandragora Nox	20
8.3 Alrunan i praktiken	24
8.4 Den vänstra handens väg-adepten	25
9. Analys	27
9.1 Splittringen som startpunkt	27
9.2 Val av traditioner och tolkning av myter	28
9.3 Magisk överföring	31
9.4 Det positiva och negativa andra	32
10. Resultat	33
10.1 Diskussion	33
10.2 Reflektion	34
10.3 Slutsats	34
Litteraturlista	36
Källförteckning	37

1. Inledning

Att människor lämnat grupper, organisationer och samfund för att skapa nya grupperingar och riktningar är ingen ovanlig företeelse, inte minst inom religionens värld. Religiösa splittringar kan bland annat härledas till oenighet kring läror, traditioner och ledarskap. Inom den västerländska esoterismens historia finns det ett antal olika exempel på hur olika schismer inom en grupp har lett till splittringar och utbrytargrupper som konsekvens. Bland annat hade Teosofiska samfundet flera inre schismer som ledde till utbrytargrupper, mestadels p.g.a. konflikter mellan olika traditionsinriktningar. Schismen mellan teosoferna Annie Besant (1847-1933) som förespråkade österländska traditioner och Rudolf Steiner (1861-1925) som istället betonade en mer kristen världsbild resulterade i att Steiner och hans följare bröt sig ur Teosofiska Samfundet och grundade Antroposofiska sällskapet (Von Struckrad 2005, s. 130). Delar av den brittiska ockulta organisationen The Hermetic Order of Golden Dawn kom också att splittras, delvis på grund av en konflikt om legitimiteten kring gruppens historiska anspråk och dels på grund av ifrågasättandet av auktoriteten hos en av grundarna (Bogdan 2012, s. 6) Under senare delen av 1900-talet skedde en splittring inom den moderna satanismen. Michael Aquino kom att ifrågasätta Church of Satans fortsatta riktning, Anton LaVeys auktoritet men också synen på Satan som Aquino menade var en verklig gudomlighet snarare än en rent psykologisk aspekt av människans medvetande som LaVey påstod. Resultatet blev Aquinos nya orden, Temple of Set (Dyrendal, Lewis & Petersen 2015, s. 63). Även om dessa splittringar beror på olika orsaker har de gemensamt att de som nya grupper måste identifiera sin egen riktning, position och plats i det religiösa landskapet. Här blir faktorer som hur man skapar sin egen specifika tradition och hur man legitimerar sin nya grupp viktiga (Lewis 2003, s. 11-12).

De många exemplen på esoteriska gruppers splittring ligger till grund för mitt intresse om hur en samtida utbrytargrupp kan skapa och identifiera sin egen tradition. Jag har valt att studera Mandragora Nox vilket är en avknoppning till Sveriges största mörkermagiska¹ orden, Dragon Rouge. I ljuset av detta ville jag undersöka: (1) hur

¹ Med mörk magi syftas här till den typ av magi som är fokuserad på de omedvetna eller dolda sidorna/aspekterna inom individen (Granholt 2014, s. 81). På Mandragora Nox hemsida beskrivs mörk magi: "framförallt handlar den mörka magins antinomianism om att bryta mot gudomliga lagar (kosmisk ordning) för att uppnå ett inre oberoende som är grunden till det mörka initiatiska arbetet" (<http://mandragoranox.weebly.com>). Genom mörk magi arbetar magikern med anti-kosmiska eller

Mandragora Nox som en utbrytargrupp skapar sin egen tradition, sin egen nisch och: (2) hur detta legitimeras. Fokus ligger på traditionsskapandet, vilka element som väljs och hur dessa kombineras. Hur gruppen beskriver sig själva och legitimerar sin verksamhet, dels i relation till gruppen de splittrats ifrån och dels till det omgivande samhället. Även om Mandragora Nox är en liten grupp kan den fungera som ett illustrativt exempel på hur en utbrytargrupp skriver sin egen historia och tradition. Jag kommer att använda religionshistorikern Olav Hammers teori om legitimeringsstrategier och de olika komponenter som han menar finns med då esoteriska grupper skriver sin historia och skapar sina traditioner för att se om denna teori stämmer med Mandragora Nox tillvägagångssätt. Hammer lägger fram tre teman som särskilt förekommande i denna process. Det han kallar för ”the appeal to tradition” är särskilt relevant. Målet är också att bidra till det framväxande vetenskapliga fältet - samtid västerländsk esoterism (Contemporary esotericism) - med särskilt fokus på den ”mörkare” riktning benämnd ”den vänstra handens väg”².

Då det inte har gjorts många studier om samtida praktiserande mörkermagisk ordnar (på nationell nivå är det endast Kennet Granholms forskning om den mörkermagiska orden Dragon Rouge som gjorts) är min ambition att bidra till att öka förståelsen om den vänstra handens väg i samtiden. Jag vill också poängtera att mitt val av att undersöka traditionsskapande och legitimering av tradition inte är kopplat till att visa på om en tradition är ”äkt” eller inte. Skapande, tillskrivande och/eller återupplivande av tradition är inte unikt för västerländsk esoterism och den vänstra handens väg, snarare är det något som går att finna inom alla religioner och andliga riktningar.

2. Syfte och frågeställning

Syftet är att undersöka hur tradition konstrueras i kontexten av splittring och utbrytning för en samtida esoterisk grupp, i detta fall den mörkermagiska orden

kaotiska krafter för att bryta ner redan existerande strukturer för att på så sätt skapa egna individuella strukturer. Detta sägs vara en viktig del av den vänstra handens väg och mörk magi är därför ett vanligt inslag inom denna tradition, om inte ett nödvändigt sådant. Vit magi sägs istället handla om kända kosmiska krafter där viljan är att stärka eller återinföra en ursprunglig ordning (Granholm 2014, s. 82).

² Begreppen *vänstra handens väg* (hindu: *vamachara*) och *högra handens väg* (hindu: *dakshinachara*) har sitt ursprung i tantriska traditioner i Indien. Under 1800-talet förde Helena Blavatsky (1831-1891) och teosofiska sällskapet in tantran i väst och således också den vänstra- och högra vägen.

³ Begreppet *ockultism* myntades i Frankrike under 1800-talet och ordet kommer från det latinska

Mandragora Nox. Att studera traditionsskapande i detta ljus blir särskilt intressant med tanke på att en utbrytargrupp har ett ”arv” av traditioner och system från ”modergruppen” att förhålla sig till. För att förstå hur Mandragora Nox skapar och konstruerar sin tradition och sin egen identitet vill jag lyssna till hur medlemmarna själva beskriver sitt traditionsskapande och hur de ser på och sin verksamhet. Jag har därför utgått från följande frågeställningar:

- Vilka element (symboler, myter etc.) söker Mandragora Nox efter?
- Hur legitimerar medlemmarna sina traditioner och sin orden?
- Hur kan dessa element (symboler, myter etc) användas i praktiken?

3. Bakgrund

Jag kommer ge en kortare bakgrund om hur traditioner skapats, sammanblandats och inkorporerats inom den esoteriska miljön. Fokus ligger på modern tid och särskilt från slutet av 1800-talet och framåt, under det så kallade ”the occult revival”, där de främsta influenserna för den samtida vänstra handens väg kan spåras. Denna bakgrund är relevant för att förstå den tradition och de strömningar som Mandragora Nox kommer ifrån och är en del av.

3.1 Västerländsk esoterism och synkretism

Västerländsk esoterism är ett akademiskt fält som utvecklades ur ett behov av att strukturera olika riktningar, strömningar och idéer vilka delade vissa likheter (Hanegraaff 2005, xi), bland annat idén om ett korresponderande universum, en levande natur med ett hierarkiskt kosmos, själslig transmutation eller förädling och överföring av specifika kunskaper genom bland annat initiering (Faivre 1995, s. 13-19). Esoterism är inte en specifik tradition, snarare handlar det om en synkretism av olika strömningar och praktiker. Exempelvis var det från 1400-talet och framåt som antika och medeltida källor med kristen mysticism, nyplatonism, antik-och medeltida magi, gnosticism och judisk kabbala sammanfördes till det vi idag kallar västerländsk esoterism (Bogdan 2007, s. 54). Denna tendens av synkretism och eklekticism är genomgående inom den esoteriska historien.

3.2 Ockultismen som influens för traditionsskapande inom den vänstra handens väg

Under 1800-talets ”ockulta pånyttfödelse”, växte en typ av ”sekulariserad” esoterism fram, den så kallade ockultismen³ med ett nytt slags traditionsskapande (Hanegraaff 1996, s. 423). Detta skifte i den esoteriska miljön är kanske det som ligger närmast utvecklandet av den vänstra handens väg. Här syns särskilt tre tydliga influenser: (1) Framväxten av nya magiska eller ceremoniella ordnar, så som the Hermetic Order of the Golden Dawn (Greiner 2014, s 888). Där det fanns en tanke om att antik visdom i hemlighet har först vidare från urminnes tider till samtiden genom initierade individer. Genom att läsa heliga texter på ett symboliskt eller icke-dogmatisk sätt skulle den innersta sanningen av alla religioner förstås. Kabbalan blev här ett viktigt verktyg; (2) En anti-kristen attityd baserad på viljan att distansera sig ifrån kristendomen. Detta bidrog också till ett sökande efter inspiration hos förkristna, hedniska/paganistiska och/eller österländska traditioner; (3) Betydelsen av individens egna andliga utveckling. Den italienske religionshistorikern Marco Pasi menar att ockultismen på ett framträdande sätt var med och bidrog till formandet av vad han kallar för ”religion of the self”. Alltså den typ av religion som syftar till individens eget utvecklande (Pasi 2007).

3.3 Den vänstra handens väg

Den vänstra handens väg. (VHV) (eng: The Left-Hand Path) är en specifik riktning inom västerländsk esoterism. I västvärlden var det först under 1960- och 70-talen som olika grupper och ordnar började använda den vänstra handens väg som en självbenämning. Anton LaVey (1930-1997), den moderna satanismens⁴ fader och grundaren av Church of Satan, ska ha varit den förste att bekänna sig till denna tradition (Granholm 2014, s. 61). Ockultisten Stephen E. Flowers skriver om den vänstra handens väg som en väg bort från enighet med det objektiva universum, d.v.s. det naturliga kosmos, världsordningen eller gud som ofta ses som parallella med varandra. Genom att följa den vänstra vägen vill man isolera sitt medvetande, vilket

³ Begreppet *ockultism* myntades i Frankrike under 1800-talet och ordet kommer från det latinska adjektivet *occultus* som betyder *dolt*. Ockultisten Éliphas Lévi (1810-1875) gjorde begreppet populärt under 1850-talet och syftade då till de praktiker och metoder som ofta användes inom esoterism, ex. magi, astrologi och alkemi (Faivre 1994, s. 34).

⁴ En vanlig uppfattning är att satanism och den vänstra handens väg skulle vara synonymer. Granholms slutsats är att sataniska grupper inte behöver, men att de likväl kan vara en del av denna VHV-traditionen och vice versa. Gemensamt är att båda riktningar ofta använder sig av termer och bilder/symboler vilka ofta anses ”mörka”. Exempelvis inverterade pentagram och/eller Satan och Lucifer som symboler (Granholm 2014, s. 1, 59)

benämns som det subjektiva universum och på så sätt förädla sitt psyke eller sin själ till perfektion. Han beskriver det som en motsats till den högra handens väg där man istället underkastar sig naturens lagar för att förenas med det objektiva universum eller gud. De viktigaste aspekterna av den vänstra handens väg är, enligt Flowers, själv-centrering, se mänskligheten som den är och individens frihet att styra över sin egen värld (Flowers 1997, s. 1-3). Här ser man tydliga likheter med ockultismen, ur vilken den vänstra handens väg har utvecklats.

Det är kanske inte så förvånande att den vänstra handens väg, likt ockultismen i övrigt, kännetecknas av synkretism och eklekticism. VHV-grupper använder sig av olika typer av s.k mörka gudomligheter/symboler hämtade från olika mytologier (Granholm 2009, s. 85). Bland annat bibliska Satan, egyptiska Set, grekiska Hekate och nordiska Hel.

Den vänstra handens väg kan sägas representera en antinomisk (mot normen) diskurs, ofta i relation till kristendomen och samhällseliga normer. Satan, i kristen kontext, har ofta symboliserat fienden i motsats till det goda och associerats med förbjudna känslor och begär. Som ett svar på det har Satan, enligt utövare av den vänstra handens väg, istället kommit att stå för attribut som sex, stolthet, individualism – något rebelliskt. Den moderna satanismen bygger på omtolkningar av gamla traditioner, av ”förkastad kunskap” inom den västerländska kultiska miljön (Aagard Petersen 2009, s. 3-4).

3.4 Dragon Rouge

Dragon Rouge grundades runt 1989 av Thomas Karlsson och har kommit att bli Sveriges mest inflytelserika mörkermagiska orden. Idén om att grunda Dragon Rouge växte enligt Karlsson fram genom en profetia då en sufisk mystiker gick fram till Karlsson under hans vistelse i Marocko och sade att gamla tempel har fallit och att ett nytt skall resas, templet av den Röda Draken. Enligt religionsvetaren och esoterismforskaren Kenneth Granholm fungerar detta som en legitimerande berättelse för Dragon Rouge. Legitimeringen av orden förstärks också i att de hävdar sig vara arvtagare till en gammal magisk ”Yezidi-Tyfonsk cirkel” och att de ska fortsätta att sträva efter målet att uppväcka den drakoniska kraften (Granholm 2014, s. 71). Under 2000-talet lockades internationella medlemmar och loger öppnades i andra länder

(Granholm 2014, s. 75), exempelvis i Polen vilka senare kom att bryta sig ur och grunda orden Temple of the Ascending Flame som Mandragora Nox idag har ett samarbete med (från intervju med Anders).

Dragon Rouge är eklektisk till sin natur (Granholm 2014, s. 83), men man kan enligt Granholm identifiera fyra element eller traditioner som dess primära kännetecken. (1) Goetisk kabbala, där inspirationen delvis kommer från The Hermetic Order of Golden Dawn och deras initiatöriska system kopplat till sefirot. Inom judisk kabbala är "livets träd" centralt, detta innehåller bland annat av 10 sefirot (sfärer) som symboliserar olika aspekter/delar av gudomen/universum. På skuggsidan av livets träd finns "kunskapens träd". Här finns det istället tio motsvarande kliffoter. Dragon Rouge använder sig av kabbalans skuggsida, d.v.s. kliffoterna i sitt initiatöriska system. "Goetisk" kommer från medeltida demonologi och magiböcker. (2) Odinistisk runosofi som har sin grund i den nordiska initiatöriska traditionen. Oden ses här som en mörk demonisk gud som offerar sig själv för att ta upp runorna. Enligt Dragon Rouge översätts runa till "hemlighet". Den svenske renässansesoterikern Johannes Bureus och hans gotiska runosofi är en betydande inspirationskälla i detta sammanhang. (3) Vamacara Tantra har sin grund i Indien och uppfattas av Dragon Rouge som en ursprunglig vänstra-handens-väg-tradition. Här hittas exempelvis tantriska begrepp eller influenser som "den inre draken", kundalini och chakra. (4) Tyfonsk alkemi, som grundar sig på den brittiske ockultisten Kenneth Grants (1924-2011) ockultism är mer av en filosofi där människan anses förädlas på sin väg mot sitt självgudomliggörande (Granholm 2014, s. 83-86).

Den röda draken⁵ är den grundläggande symbolen inom Dragon Rouge som står för en ursprunglig och fullkomlig kraft. Den är den inre och yttre kraften personifierad. Draken är allt men ändå bortom allt. Genom drakens kraft väcker magikern sin egen inre kraft och får även tillgång till den kaotiska yttre energin. Inom Dragon Rouge kopplas draken ihop med ormen – satan - som gav Eva frukten i lustgården. Således är det draken som öppnar vägen mot självgudomliggörandet för magikern (Granholm

⁵ Den röda draken (engelska: Dragon Rouge) representerar både det ursprungliga kaoset (den yttre draken) som ligger utanför magikern själv och magikerns inre kraft eller väg (den inre draken) som manifesteras genom kundalini-kraften (Granholm 2014, s. 77).

2004, s. 145, 146).

3.5 Mandragora Nox

Det finns ingen tidigare forskning om Mandragora Nox. Den enda information som finns tillgänglig om rörelsen är en kort beskrivning på deras egen hemsida (<http://mandragoranox.weebly.com>). Där står bland annat att de "är en sammanslutning av organiserade individualister", att de "har en hierarkisk uppbyggnad och värdesätter samarbetet mellan medlemmarna inom orden", att deras "praktiska verksamhet är i första hand förlagd till Göteborg med omnejd" där deras "tempel och ledning befinner sig" och att de endast tar emot personer som har ett "genuint och seriöst intresse till att utöva den mörka magin och följa den vänstra vägens filosofi". De skriver också att Mandragora Nox "inte är en akademisk diskussionsklubb" utan att de "värdesätter handlingskraft" och att de riktar in sig på "praktisk verksamhet som yttrar sig i mörkmagiska ritualer, förbjudna ceremonier, astrala resor till mörka regioner, uppväckandet av den röda draken kundalini, osv." Vidare står det att Mandragora Nox inte är "låst vid en speciell magisk tradition" utan de "hämtar inspiration från skuggsidan inom flera olika magiska inriktningar och religioner som vi anser vara lämpade för den magiska initiationen".

Från mina intervjuer (se nedan) har det framkommit att orden grundades någon gång mellan år 2006-2008, även om detta inte bekräftas av ledaren. Tydligt är dock att detta hör samman med en splittring av Dragon Rouge. Orsaken till denna splittring är att Mandragora Nox ledare (som också är grundaren) tillsammans med några andra kamrater (samtliga var medlemmar inom Dragon Rougelogen i Göteborg som lades ned 2003) drog sig ur och startade sin egen orden, på samma sätt som den polska gruppen Temple of Ascending Flame även gjorde.

4. Avgränsning

Då det är svårt att få kontakt med denna typ av hemliga grupper har jag valt att avgränsat det till en grupp. Det tar helt enkelt lång tid att etablera en relation med grupper av dessa slag.

5. Tidigare forskning

Det har skrivits mycket om västerländsk esoterism, vilket har blivit ett etablerat och

legitimerat fält inom forskningen. I detta sammanhang bör forskare som Antoine Faivre, Wouter J. Hanegraaff, Olav Hammer, Kocku Von Struckrad, Christopher Patridge, Henrik Bogdan och Egil Asprem nämnas. Det bör även sägas att forskare som Per Faxneld och Jesper A. Petersen är framträdande inom forskning om satanism vilket ofta har beröringspunkter med den vänstra handens väg. Mindre har däremot skrivits om just den vänstra handens väg i en samtida västerländsk kontext. Kenneth Granholm tar upp detta i *Dark Enlightenment* där han menar att han är den första som på ett utförligt sätt studerat en samtida vänstra-handens-väg-grupp. Han menar också att forskare främst har haft en historisk diskurs i studiet av västerländsk esoterism, medan Granholm själv utgår från religionssociologiska teorier och metoder i sin forskning.

Kenneth Granholm har studerat den mörkermagiska orden Dragon Rouge, det vill säga den grupp Mandragora Nox har brutit sig ur. Det är därför relevant att redogöra för några av de slutsatser Granholm har kommit fram till vad gäller Dragon Rouge.

Dragon Rouge hämtar inspiration från många olika traditioner. Granholm menar att denna eklektism är en del av det moderna samhället, bland annat då skrifter och material från andra kulturer och religioner har blivit mer tillgängliga än tidigare. I och med globaliseringen har världen också blivit mindre vilket även har lett till att traditioner som förut uppfattades som främmande eller konstiga nu är mer familjära. Då esoteriska grupper, i sökandet efter uråldrig kunskap och vishet, ofta skapat ”de esoteriska andra” i positiv mening, har denna tillgänglighet lett fram till ett behov av att hitta nya platser och traditioner som kan fungera som ”de esoteriska andra”. (Granholm 2014, s. 181, 182).

Granholm menar även att den samtida VHV är typisk senmodern i sin struktur. Modernitetens ”grand narrative” eller stora berättelse är ifrågasatt i dagens senmoderna samhälle. Delvis på grund av den pluralism och multikulturalism vi lever i. Detta har lett till en kritik mot modernismens tankar om en absolut rationell sanning. Detta syns, enligt Granholm, också inom modern västerländsk esoterism. Medan exempelvis teosoferna och Golden Dawn skapade system där kabbala, frimureriets initiatiska system och tarot formades till enhetliga strukturer, följer Dragon Rouge och den vänstra handens väg den senmoderna utvecklingen. De vill

undvika systematisering och strukturalism. De skapar sina egna *bricolage* utifrån egna behov och önskemål (Granholm 2014, s. 183, 184).

Det finns också en skepticism gentemot kommersialisering. Granholm menar att kapitalismen påverkat det religiösa landskapet - likt produkter konsumeras religioner. Även esoterismen är en del av denna kommersialisering och det är något som Dragon Rouge är kritiska till. De som sysslar med den kommersiella esoterism anses inte vara lika äkta enligt Dragon Rouge. Inom Dragon Rouge söker magikern efter något autentiskt, något som inte går att finna inom massmarknaden. Från det skapas en bild av att mörk magi är något svårare och att mörkermagikern därför skulle vara mer hängiven. Enligt Granholm kan den vänstra handens väg utgöra en mot-kulturell diskurs mot det moderna västerländska samhället vilket sägs sakna autenticitet, medan mörkermagikern är en modig person som går emot strömmen (Granholm 2014, s. 190).

6. Metod

Jag har främst använt mig av en kvalitativ metod med semi-strukturerade intervjuer. Detta metodval var både nödvändigt och optimalt för att kunna styra in samtalen på de teman jag vill ha svar på, d.v.s. vilka traditioner de knyter an till, hur olika element, symboler och myter väljs ut och sedan hur dessa kan används i praktiken. Samtidigt kunde jag ställa följdfrågor och låta informanterna prata fritt inom ramen för dessa teman. Svend Brinkmann, professor i bland annat kvalitativa metoder, skriver att kunskapsproduktionen i semi-strukturerade intervjuer, i jämförelse med strukturerade, blir mer synlig då intervjuaren kan följa upp intressanta svar av informanten med följdfrågor. Den intervjuade har på så sätt också större chans att bidra med sin kunskap snarare än att bli gömd bakom en fast intervjuguide (Brinkmann 2013, s. 21).

Intervjuerna kompletterades med deltagande observation (se nedan) på grund av att syftet med studien också var att se hur Mandragora Nox kan använda sig av de olika elementen i praktiken. Genom att enbart intervju medlemmar skulle denna praktiska aspekt inte framkommit. Patrik Aspers påpekar att då man ser vad som sker ute på fältet blir möjligheten större för att förstå ett visst fenomen eller en viss värld (Aspers 2007: 32-33). Vidare menar antropologerna Kathleen DeWalt och Billie DeWalt att

observationer uppmuntrar till nya frågeställningar och hypoteser samtidigt som det bidrar till en större förståelse för gruppens natur och helhet (DeWalt & DeWalt 2011: 10). I mitt fall gav observationstillfället upphov till nya frågor, då en av ordens mest centrala gudinnor, som jag inte hade hört talas om tidigare, introducerades för mig.

6.1 Inträde

Jag blev medveten om Mandragora Nox existens för två år sedan då jag sökte efter mörkermagiska sällskap på internet. På deras hemsida läste jag: ”Eftersom vi är en seriös orden bjuder vi inte in massmedia eller andra utomstående till vår ceremoniella verksamhet. Till Mandragora Nox har man endast tillträde om man har ett genuint och seriöst intresse till att utöva den mörka magin och följa den vänstra vägens filosofi.” Jag förstod att det skulle kunna bli svårt att genomföra en studie kring dessa typer av grupper. Men genom en bekant sattes jag i kontakt med gruppen. Han kände ledaren och trodde att intresset för studien skulle vara oss ömsesidigt. Efter första mötet med ledaren fortsatte vår kontakt, mest genom epost men även genom att vi sågs på olika arrangemang och verksamheter som han bjöd in mig på. Amanda Coffey, professor i samhällsvetenskap, skriver att en viktig del av inträdet till fältet bland annat är att tillit och förtroende byggs upp mellan forskaren och fältet (Coffey 1999, s. 38), något som kändes särskilt viktigt vid forskning om den här typen av slutna grupper. Jag förstod att jag behövde visa att jag var seriös för att ledaren skulle släppa in mig.

6.2 Intervjuer

Mandragora Nox är ett litet sällskap och min ambition var därför att intervjua samtliga aktiva medlemmar. Deras medlemsantal är dock inte offentligt, vilket inte är ovanligt inom slutna sällskap, men en av informanterna berättade att fem personer var aktiva i nuläget. Av dessa fem medlemmar har jag intervjuat fyra stycken, varav två intervjuades vid två tillfällen (bland annat ordens ledare).

Samtliga informanter har anonymiserats då de blivit tilldelade pseudonymer och information som kan riskera att identifiera dem har utelämnats (med hänsyn till deras önskemål). Ledaren som även är Mandragora Nox grundare kallas här för Anders, de övriga tre medlemmarna får pseudonymerna Kim, Alex och Robin. Jag kommer att göra en kortare beskrivning av medlemmarna men har valt att inte koppla ihop mina pseudonymer till dessa beskrivningar. Det är enbart Anders som är sammankopplad

till en person, d.v.s. ledargestalten. Detta för att vissa frågor endast ställs till ledaren, exempelvis när det gäller grundandet av orden.

Tre av mina informanter är män. Anders har en längre historia av ordensmedlemskap. Bland annat inom Temple of Set och Dragon Rouge. De andra två manliga medlemmarna är mellan 25-30 år gamla. De var inte med vid ordens grundande och har inte tidigare varit medlemmar/aktiva i organiserade ordenssällskap. De är även verksamma inom olika black-metalband. Den kvinnliga medlemmen har varit med i Mandragora Nox sedan grundandet och var tidigare medlem i Dragon Rouge.

Intervjuerna genomfördes individuellt (efter medlemmarnas önskemål, vilket sammanföll med min intention). Med enskilda intervjuer optimeras möjligheterna att komma varje individ närmare, exempelvis finns det ingen risk för att den intervjuade skall påverkas av andra medlemmars närvaro (Brinkmann 2013, s. 26). För att skapa en bekvämare och tryggare situation fick informanterna även bestämma mötesplatsen. Intervjuerna varade mellan en till två timmar. Jag frågade om det gick bra att spela in intervjuerna med min iPhone, vilket godkändes av två av informanter. Vi de andra två tillfällena antecknade jag för hand.

Vid de första intervjutillfällena (då jag intervjuade tre av mina fyra informanter) var frågorna mer övergripande för att hitta intressanta spår som jag skulle kunna gå vidare med. Fokus låg på informantens personliga kontakt och erfarenhet av religiositet och magi, medlemskapet i Mandragora Nox och vad detta har gett informanten, synen på orden, samhället och magisk transmission. Vid det andra intervjutillfället (där jag återigen intervjuade Anders och en av de andra informanterna från tidigare) och vid min första intervju med den fjärde medlemmen (jag sattes i kontakt med denna senare, därför gjordes intervjun vid detta senare skede), ringades fem temaområden in: hur gruppen väljer bland olika traditioner och vad de eftersöker inom dessa, hur de hittar information/vilka källor de använder sig av, hur de använder de utvalda elementen, hur de ser sig själva i relation till andra liknande grupper och vilka de anser är lämpliga för deras typ av verksamhet.

6.3 Deltagande observation

Jag hade flera gånger tidigare påmint Anders om att jag ville vara med under en ritual

för att med egna ögon se vad deras praktik kan innebära. Det skulle dock dröja nästan ett år innan jag blev inbjuden till att följa med. Jag tror det berodde på att de ville lära känna mig bättre, men även att aktiviteten i gruppen inte var särskilt hög under denna period. Anders hade berättat vid vårt första möte att de under vissa månader är mer aktiva medan de under andra månader knappt ses alls. Men tillslut blev jag inbjuden att följa med och delta på en magisk ritual som utspelade sig i ett skogsområde i Göteborg (se under material-delen).

Mandragora Nox utövar även en typ av individuella och enskilda magiska arbeten. Ibland kan dessa vara skapade av den redan nämnda polska orden, Temple of Ascending Flame. Genom internet skickar Temple of Ascending Flame ut färdiga manualer över hur dessa ritualer och arbeten skall genomföras (alla deltagare utför dem under samma datum fast det sker enskilt, ex. hemifrån). Jag blev inbjuden att delta i två av dessa magiska arbeten. Anders menade att jag skulle få en uppfattning om Mandragora Nox magiska verksamhet genom att utföra dessa ritualer samtidigt som dem. På så sätt skulle jag kanske kunna uppleva vad de upplever.

6.4 Metoddiskussion

Jag hade ingen utformad teori i början av denna studie och vid de första intervjuerna var inte heller syftet eller huvudfrågeställningen bestämd. Genom studiens gång, efter att ha lyssnat till några av mina informanternas berättelser, växte intressanta teman och frågeställningar fram. Detta ledde till ett sökande efter teorier som kunde passa in på empirin. Således har arbetsprocessen inte varit deduktiv utan snarare har jag sicksackat mig fram mellan teori och empiri. Intervjufrågor/teman till det andra intervjutillfället med två av informanterna (vilka utfördes separat) utformades utifrån det teoretiska perspektivet som jag valt (se nedan). Aspers skriver att denna typ av att ”sätta teorin inom parantes” är fördelaktig för den kvalitativa forskaren då ”empirin ges möjlighet att slå tillbaka” mot teorin (Aspers 2007, s. 95-96). Vidare skriver han ”teorin fungerar som en ram inom vilken studien bedrivs... forskaren skapar ett empiriskt material som är anpassat till teorin, men som inte är en spegling av den” (Aspers 2007, s. 96, 97).

Då insamlingen av material har skett under en längre period på över ett år har jag fört

anteckningar i en så kallad ”fältdagbok” (Kaijser 2011, s. 59). Detta för att inte detaljer skulle glömmas vid analyseringen av materialet. Vid analysen har jag utifrån frågeställningen och syftet sökt igenom materialet och valt ut de partier som varit relevanta.

6.5 Etiska överväganden

Under fältarbeten ställs forskaren eller studenten inför olika utmaningar. Närvaron på fältet kan leda till att vänskapsrelationer byggs upp mellan forskaren och informanterna, detta kan ofta vara en fördel om man vill komma in i fältet. Men i vissa fall kan forskarens närvaro bli något vardagligt och gränsen mellan vän och forskare blir mer suddig. Konsekvensen kan bli att formella svar blandas med sådant som sägs i förtroende under intervjuer (Aspers 2007, s. 112, 113). Då informanter blivit till vänner har det varit nödvändigt att påminna mig om min roll ibland. Jag har varit noga med att balansera objektivitet inför materialet och samtidigt ärlighet inför fältet. Principer som *forskningsetik*, att föra en god vetenskaplig studie och *forskareetik*, att se till skyldigheter gentemot informanterna har varit viktiga (Kaijser & Öhlander (red.) 2011, s. 80). Jag har informerat mina informanter ungefär vad studien skall handla om och garanterat dem konfidentialitet (Kaijser & Öhlander (red.) 2011, s. 83). Informanternas egen medverkan skickades även till dem innan uppsatsen slutfördes så att de skulle ha möjlighet att godkänna och rätta till eventuella missförstånd eller dylikt.

7. Teori: Traditionsskapande enligt Hammer

I analysen av materialet har jag använt mig av Olav Hammers teori om hur tradition skapas och konstrueras inom den esoteriska miljön. Hammer tar upp tre teoretiska diskurser eller strategier som esoteriska strömningar använder för att på olika vis legitimera sin kunskap eller den ”esoteriska traditionen”. Dessa är ”the appeal to” eller hänvisning till: (1) tradition: (2) vetenskap och: (3) upplevelser (Hammer 2004 s. 373). I denna studie är hänvisningen till tradition det som är relevant.

Hammer menar att hänvisningen och tillskrivandet av tradition kan vara ett sätt för moderna religiösa grupper att positionera sig gentemot det moderna samhället såväl som till historien. Det är också ett sätt att legitimera sin religiösa grupp eller orden. Tradition behöver nödvändigtvis inte ha en verklig länk till det förflutna, snarare är det ofta något av en nyskapelse. Hammer menar dock att de flesta religiösa

talespersoner hellre talar om kontinuitet och tradition framför förändring och innovation när det kommer till konstruerandet av tradition och därmed även skrivandet av den emiska historien⁶ (Hammer 2004, s. 34).

Hammer identifierar två sätt som den emiska historien skrivs på. Dels genom rent påfund, att fiktion transformeras till fakta och dels genom att omarbeta existerande traditioner (Hammer 2004, s. 157). Enligt Hammer bygger det förra på en föreställning om att dessa kan bära på vissa spirituella sanningar. Vanligare är dock en emisk historieskrivning som bygger på det senare, d.v.s. ett omarbetande av faktiskt existerande traditioner. Genom globaliseringen har detta blivit allt vanligare då många texter och skrifter är mer tillgängliga och västerländska esoteriker kan tolka, analysera och plocka element för att inkorporera dessa in i sin egen kontext och praktik.

Vidare identifierar Hammer vanliga steg som förekommer i denna process av traditionsskapande. Förenklat och i urval är dessa: *Reduktion*, där vissa element plockas ur dess kontext för att inkorporeras in i esoteriska läror och praktiker. På liknande sätt existerar ett sökande efter *mönsterigenkänning* och *paralleller* mellan olika traditioner där olika myter och ritualer kan sägas vara essentiellt likadana. Genom *synonymisation* kopplas religiös termologi ihop och exempelvis kan språk ses vara laddade med lokala magiska krafter. En *esoterisk tidslinje* kan skapas där det finns en föreställning om att exempelvis en uråldrig kunskap eller visdom har blivit glömd eller dold men att den nu håller på att bli återupptäckt. Denna tanke går hand i hand med föreställningen om en *försonande berättelse* d.v.s. att antik visdom har förts vidare in i nutiden. Ofta pekas också ”positiva andra” ut, en tanke om att vissa kulturer eller grupper har en särskild plats i denna transmissionskedja eller har bevarat en särskild kunskap (Hammer 2004, s. 158-159). En viktig del i den esoteriska historieskrivningen är också myter. Genom att tolka myter kan inre mening och sanningar hittas. Myter ses som behållare av djupa spirituella kunskaper. Myters betydelse är länkad till den esoteriska föreställningen om att det finns flera lager av religiös sanning och genom tolkande av dessa kan sanning och visdom avslöjas

⁶ En emisk historieskrivning är den religiösa gruppens egen syn (den troendes perspektiv). Etisk historieskrivning är en vetenskapligt förankrad syn (ett sekulärt perspektiv) (Hammer 2004, s. 86).

(Hammer 2004, s. 177).

Min avsikt är att testa Hammers teori med ett verkligt empiriskt fall. Jag vill se om hans teorier stämmer överens med hur Mandragora Nox skapar tradition, både när det kommer till hur de legitimerar sina val av traditioner och element men även hur de väljer att blanda och inkorporera olika element. Hammers teori beskriver hur tradition är nära förbundet med legitimering och positionering vilket är relevant för denna studie i kontexten av Mandragora Nox splittring och utbrytning från Dragon Rouge.

8. Material

8. 1 Grundandet och strukturen inom Mandragora Nox

När jag frågar Anders om varför han grundade Mandragora Nox svarar han att det fanns ett behov av en initiatorisk organisation. De flesta av de som var med vid grundandet var tidigare medlemmar i Dragon Rouge och berättar att det växte fram en kritik hos honom och andra medlemmar i Göteborgslogen. Det uppstod konflikter mellan hans loge och huvudlogen i Stockholm angående bland annat verksamhetens inriktning och material. Anders säger att de genom åren började gå bort från vad de en gång var. Att Dragon Rouge började anpassa sig efter samhällets normer genom att bland annat tona ner det mörka. Enligt Anders gick de ”ifrån det som är den vänstra vägens tradition”. Han menar att de ”urvattnat hela konceptet”. Alex delar samma uppfattning och menar att ”de började också ändra i materialet och ändra bilden av sig själva.” De förklarar att Dragon Rouge beskrev sig som en mörkermagisk orden tidigare men att de nu använder begrepp som ”esoterisk grupp” istället vilket tyder på den snällare riktning de försöker ta. De började också sortera bort de medlemmar som kunde verka ”skrämmande”, exempelvis black metal-människor, vilka Anders menar ofta är de mest seriösa och genuina. Alex säger att grundandet av Mandragora Nox delvis handlade om att ”det som Dragon Rouge hade gått ifrån eller helt saknade, de ville vi ta fram.”

Anders ifrågasatte Dragon Rouges val att ta med vilka som helst, ”det ställs inga krav på kunnighet, seriositet och det förstörde för de seriösa magikerna[...]vem som helst kan bli medlem om man bara betalar in pengar”. Det var något som han var kritisk till under tiden hos Dragon Rouge. Kim gav också sin åsikt:

Om man har en orden där folk hela tiden är aktiva så blir det lite problematiskt om man hela tiden tar in nya medlemmar och sen försvinner de efter ett tag. Där kan Mandragora Nox vara ett alternativ. Vi eftersöker inte sådant, du måste vara aktiv från första början. Det går inte att bara betala en avgift. Så det är en tydlig skillnad ... Vi tar de här sakerna på djupaste allvar (Intervju med Kim).

Både Anders och Alex är överens om att Dragon Rouge började som en sann mörkermagisk orden som följde den vänstra vägens tradition. Att det var en bra grupp med bra verksamhet (mörk häxkonst, mörk magi, enkla magiska redskap, praktiskt orienterad, selektiv med medlemmar osv). Anders menar att Mandragora Nox därför tar med sig flera av de tidiga traditionerna och system från Dragon Rouge men att de istället fortsätter att utveckla och bära vidare vad han anser är en mörkare tradition. Alla informanter berättar också om en orden i Polen, med en kvinnlig ledare, Asenath Mason, som de har ett samarbete med. Anders berättar att de tidigare var en Dragon Rouge-loge, med också de delade Anders kritik och bestämde sig därför för att bryta sig ur och fortsätta som en egen orden – Temple of Ascending Flame. Enligt Anders borde hon tagit över ledarskapet inom Dragon Rouge då hon är en äkta vänstra handens väg-följare.

Informanterna tycks lägga vikt vid att Mandragora Nox ska vara just en orden som är seriös och där man endast ska syssla med vänstra-handens-väg-traditioner. Lika seriöst verkar de ta på den magiska praktiken, ”vi är ingen diskussionsklubb” menar Kim. Han säger att detta bland annat var en aspekt som han eftersökte hos en orden:

Just att man sätter det praktiska i förgrunden och inte att det liksom bara grundar sig i teoretiska samtal eller nått i den stilen. Och även att det fanns ett intresse från de andra medlemmarna av en mer kanske radikal form av mörkmagisk praktik...det fanns en öppenhet för en mer radikal tolkning av den vänstra handens väg som ett magiskt system (intervju med Kim).

För att hålla Mandragora Nox som en seriös orden beskriver de också att de medvetet är selektiva. De har valt att ha få medlemmar. Robin och Kim förklarar varför de inte tillåter att vem som helst blir medlem:

Just för att en kedja aldrig är starkare än dess svagaste länk, så därför ser vi hellre till kvalité än kvantitet [...] väldigt sällan så initieras en ny, men oftare är det ju renodlade UFO:n som mailar in, som inte har förstått poängen (intervju med Robin).

Kanske delvis på grund av det lilla medlemsantalet har Mandragora Nox i dagsläget inget gradsystem. Anders förklarar att det inte finns något behov för det just nu. De utvecklas initiativiskt ändå. Enligt Kim är detta något positivt. Han beskriver sig som en ”ensam praktiker” som valt att arbeta i grupp och då är ”avsaknaden av struktur” som han kallar det, en positiv del av Mandragora Nox. Kim förklarar:

När det är mer gradliknande ordensverksamhet så finns det nog ett hinder där genom att ... det kanske inte finns samma öppenhet för att kunna bidra, om du inte tillhör de högre graderna. Och att det i gradsystemet kanske är så pass inskränkt eller så pass fixerat så det finns ingen möjlighet att bredda det eller komma med nya infallsvinklar (intervju med Kim).

Även Anders poängterar att man inom gruppen respekterar varandras kunskaper. Han beskriver sig själv som en ledare, fast betonar att han inte är någon form av sektledare eller traditionell ledare. Han ”organiserar individualister”. De andra informanterna delar en liknande bild. Bland annat säger Kim att Mandragora Nox inte är demokratiskt, men att alla får säga och tycka vad de vill och påverka. Även Robin delar denna bild men poängterar att en ledare behövs för struktur.

8.2 Myter och traditioner inom Mandragora Nox

När jag frågar Anders vad hans vision med Mandragora Nox är svarar han att de vill utforska alrunan (mandragoran) och dess essens. Han menar att detta inte har gjorts tidigare. De vanliga traditionerna inom den vänstra handens väg är och har blivit utforskade menar han. De andra informanterna jag pratat med lyfter också fram vikten av mandragoran i orden. Bland annat säger Kim:

Myten (om mandragoran) innefattar sådana grundläggande principer som finns inom den vänstra vägen. Både magiskt och initiativiskt. I nästan allt vi gör utgår vi därifrån. Från skådeplatsen, det är grundstommen för Mandragora Nox (intervju med Kim).

Jag ber Anders berätta mer om mandragoran. Han säger att det finns tre aspekter eller nivåer av Alrunan:

Dels är det en mytomspunnen växt med psyko-aktiva egenskaper som leder till alternativa medvetandetillstånd, dels utgör den ett initiativsystem som bygger på avkodifiering av legenden om alrunans skapande på galgbacken, i detta initiativsystem som frambringas utifrån en kliffotisk kontext utgör bödeln en hemlighetsfull och mörk initiativ. Den tredje aspekten är mandragoran manifesterad, då som gudinnan Regina Mandragora (intervju med Anders).

Den tredje aspekten anser Anders är en bortglömd kunskap. Det är i medeltida texter som hon avbildas på detta sätt menar han. På ett djupare plan kopplar han ihop henne med den kliffotiska traditionen, där hon ses vara identisk med den lägre *Shekhinah*⁷. Hon kopplas också ihop med Lilith. I detta sammanhang är Regina Mandragora en mörk och mystisk kliffotisk kraft, enligt Anders. På den ljusare sidan kan hon ses som Kristi brud, då i gestalt som *Regina Mandragora Lux*. Kristi brud skall då förenas med Kristus i sefiran Yesod. Som *Regina Mandragora Nox* är hon dock halshuggen och därmed avskild från de högre delarna av det kabbalistiska livets träd. Hon har dragit sig ifrån gud/Jahve. Här ska hon istället förenas med antikrist i kliffan Gamaliel. Anders menar att Regina Mandragora också är den underliggande feminina urkraften som är jämförbar med den hinduiska Shakti-principen som i sin tur är en personifikation av kundalinikraften.

Jag blir nyfiken på om användandet av alrunan i de olika aspekterna har förekommit i tidigare traditioner eller kulturer. Anders säger att alrunan har använts på olika sätt inom den traditionella häxkonsten, exempelvis som i form av en drog för att öppna upp medvetandet. Han förklarar:

Vårt initiativsystem bygger på en tillämpning av Mandragorans mystik i en kliffotisk kontext. Detta är något som ursprungliga häxkulturer utövade innan en del

⁷ Inom judisk Kabbalah kallas den gudomliga och feminina principen *Shekhinah*. I dess antika kontext var *Shekhinah* den närvarande gudomliga principen i det heliga templet. Inom Kabbalah kopplas därför *Shekhinah* till tioende sephiroth, *Malkuth*, då denna riktar sig nedåt mot immanens (Von Struckrad 2005, s. 39).

nudister började kalla sig wicca och på ett allvarligt sätt förvränga den ursprungliga traditionen (intervju med Anders).

Jag frågar samtliga informanter hur de får tag på information om Alrunan. Anders säger att det bland annat är hans roll som ledare att söka efter och analysera material kring mandragoran. Han läser äldre legender, sådant som andra kanske inte läser, där mandragoran beskrivs. Han nämner exempelvis medeltida skrifter och gammal tysk litteratur. Han säger att ursprunget till mandragoran finns i olika legender inom indoeuropeiska traditioner och i germanska häxkulter. Mandragorans mystik finns också att hitta inom andra uråldriga traditioner, exempelvis från arabiska källor. Han säger att även om myterna alltid har funnits så har förståelsen om mandragoran förändrats under tiden. Dessa traditioner har kanske sedan förts vidare genom tiden inom olika underströmningar eller slutna kretsar. Kim förklarar:

Ursprunget går tillbaka till arabiska källor. Sedan har det ju kommit in genom rittradition och mandragoran har vissa krafter som har byggts på och förändrats och blommat ut i en germansk och nordisk folktro. Där det här har kommit att... fixeras vid myten om mandragoran vid galgbacken med den hängdes säd. Den har utvecklats och förändrats genom folktron från flera tusentals år tillbaka (intervju med Kim).

Anders förklarar att det känns som att de gräver upp något bortglömt. Han ser sin orden som föregångare och att de återupplivar en tradition. Visionen är att vara ”fanbärarna i modern tid”. Denna process innebär att ”gå från scratch”. Det är ett svårt material och han besöker olika arkiv för att finna källor om mandragoran. Anders säger att de sätter in mandragoran i koncept som inte fanns tidigare. Samtidigt poängterar både Anders och Kim att det inte är påhitt som de sysslar med. Bland annat säger Kim:

Det är ett modernt mytskapande. Man plockar, om vi pratar utifrån tradition. Men vi kan ju inte bara hitta på nya saker, men det är nya tolkningar ... Allt måste ju tolkas utifrån våra horisonter. För att kunna förstå myten så använder vi de redskap som vi har (intervju med Kim).

Anders säger utveckling är en del av den vänstra handens väg. Att det är en dynamisk tradition till skillnad från den högra vägen som istället är stagnerande. Han vill också

integrera Mandragoran med andra mörka traditioner som också bär på liknande myter. Exempelvis kopplar han ihop eller identifierar Alrunan med de runor som Oden tar upp från underjorden när han hängt sig i Yggdrasil. Runorna översätter Anders till ”hemligheterna” och alrunan till ”alla hemligheter”. På liknande sätt identifieras alrunans engelska ord ”mandrake” med ”drake” och specifikt den kraftfulla mytologiska röda draken, som i sin tur symboliserar kundalini-kraften som vilar i människans inre. Han kopplar också ihop alrunan med frukten som Eva äter från kunskapens träd. Det handlar om ett aktivt sökande säger Anders. Han menar att Mandragora Nox är en eklektisk grupp där de söker efter olika traditioner som de anser bär på fördolda kunskaper. Några av de traditioner han tar upp är tantrism, hinduism, asatro och kabbalah. De försöker hitta olika mörka aspekter inom traditionerna, det han kallar för ”den svarta diamanten”. Men Mandragora Nox tar starkt avstånd ifrån kristen beblandning. Bland annat skriver de tydligt på sin hemsida att de inte kommer inkorporera traditioner som bygger på just kristna mystiker, exempelvis Johannes Bureus. Anders säger att det också kan handla om att omtolka gamla traditioner och myter. Kim förklarar hur han ser på myter:

Myter är till för att använda sig av. Myter fungerar som en magnet där olika trosföreställningar och uppfattningar om verkligheten klamrar sig fast och när man kommer i kontakt med myten och elementen inom så märker man snart att den innehåller större djup, faktiskt ett essentiellt djup för hur människor fungerar eller ser sig själva. I de klassiska mysterietraditionerna så utgick man ju från en myt, en gudomlig initiation, som man hade som en grundbild och mediterade över, på samma sätt använder vi oss av myten om mandragoran och just skådeplatsen kring korsvägen och galgbacken, där det utspelar sig ... och ger hänvisningar till andra traditioner och sammanblandar dom för att få ytterligare förståelser om myten [...] Just myten om mandragoran är extremt potent på något sätt, vilket kanske inte så många har tänkt på ... Den innehåller så mycket - magi, häxkonst, mörka aspekter av mänskligt psyke. Det är effektivt att använda sig av den i system och vi använder olika typer av magiska system för att förstå oss på myten (intervju med Kim).

I intervjuerna kring vilka traditioner som används blir myterna kring alrunan tydligast. Det är vid alrunan som Mandragora Nox vill lägga sitt största fokus, det är kring denna symbol som deras praktik nästan alltid utgår och det är här som de vill

utveckla och utforma material.

8.3 Alrunan i praktiken

Det var en kylig kväll på senhösten när jag och de andra fem personerna tog oss fram genom de små stigarna i skogen. Jag minns att jag var nyfiken och kände en viss spänning inombords, men jag var också nervös över situationen. Det var ju enbart ledaren som jag hade träffat tidigare. Nu gick jag genom en ödslig skog tillsammans med ett gäng främmande personer, där dessutom de flesta var män. Alla var mörcklädda vilket gjorde att det var svårt att urskilja dem i skogens mörker. De hade redan tänkt ut en plats där de hoppades att vi skulle slippa eventuella förbigående människor. Framme vid den valda plats ställde vi oss vid ett stort träd. Olika föremål placerades ut på en större sten som i samma stund förvandlades till ett altare. Samtliga deltagare fick sedan hjälpas åt att leta efter grenar som skulle formas till en nedåtriktad triangel och placeras nedanför altaret. Rökelse tändes, en rot från mandragoran lades i triangeln och alla intog sina positioner. En medlem höll i en hängsnara. Jag hade ingen aning vad som skulle ske, hur länge vi skulle vara där eller vad jag förväntades göra. Vi började med att invokera Regina Mandragora och fortsatte med en guidad astralresa till mörkare regioner. Resan tog oss genom vilda stigar mot galgbacken där vi skulle se oss själva hängda. Döda kroppar låg runt oss. Vi skulle därefter färdas ner i underjorden och möta Regina och dricka ur hennes bägare och se vad som uppenbarades framför oss. Efter astralresan avslutades kvällen med att vi enskilt skulle söka upp en plats för en kortare meditation vid gudinnans sköte, som sades vara den mörka jorden under oss. Ritualen skulle uppväcka olika inre aspekter i oss själva. Jag blev tillsagd att vara uppmärksam på mina drömmar de kommande nätterna.

Det blev uppenbart att platsen och även tiden på dygnet var noga utvalt. Anders förklarade att när mörkret föll över parken och skogen ansågs den byta karaktär. Dess anima locus blev mörk, irrbloss kunde manifesteras och ett antal självmord genom hängning ska ha förekommit i området. Det var också därför vi stod vid detta träd. Det centrala temat för kvällen var invokeringen av Regina Mandragora, drottningen av mandragoran eller den halshuggna drottningen.

8.4 Den vänstra handens väg-adepten

Samtliga informanter har ju berättat för mig att alla människor inte kan eller får gå med i Mandragora Nox. De förklarar att det beror på att alla människor helt enkelt inte kan eller är lämpade att hålla på med mörk magi och följa den vänstra handens väg. Kim förklarar:

Jag skulle nog säga att majoriteten av den mänskliga befolkningen inte är lämpade åt att syssla med sådana här saker. Och den vänstra handens väg, grundpremisserna handlar ju om att det ska vara heretiskt, att den går i motsatt riktning oftast, emot det som är normativt och allmänt accepterat. Det säger ju sig självt på något sätt att det är få personer som ens vill eller är intresserade av att gå utanför den allmänna gemenskapen för att söka sig till något som är dolt och så. Det kanske bara är min egen skepsis mot gemene man, men nej jag tror inte att det är för alla. Det finns en anledning till varför det här är esoterism. Det är för dom invigda och inte för den stora massan (intervju med Kim).

Det framkommer en tydlig elitistisk tanke bland informanterna. De flesta av dem väljer att använda just ordet elitism när de beskriver sin syn på olika människors magiska potential. Bland annat förklarar Robin att de flesta människor inte har ett tillräckligt starkt psyke för att syssla med den vänstra handens väg. De kan istället bli deprimerade och må dåligt. Endast starka individer har möjligheten att kunna möta sitt inre mörker. Kim svarar lite mer pragmatiskt på min fråga angående elitism:

Om du vill använda ordet elitism, så ja. Jag tror det är omöjligt att komma ifrån. Orden, esoterism och ockultism och heresin säger ju sig självt att de inte rör sig för allmänheten...om man har ett yttre skal vid en myt så fastnar de flesta vid det första och har nog svårt att kunna förstå sig på den andra och den tredje djupare. Och för de allra flesta så kan de inte eller de är inte intresserade av att gå djupare. Och allt väl så oftast (intervju med Kim).

Jag frågar om de tror att det finns något som kan förklara varför några är lämpade och andra inte. Anders berättar att det beror på att vissa människor bär på ett "häxblod". Ursprunget kommer ifrån när de fallna änglarna, *Nefilim*, förökade sig med jordiska kvinnor. De lärde kvinnorna olika förbjudna kunskaper så som konst, musik, smink, traditioner osv. Deras avkommor bar på häxblodet vilket sedan har förts vidare genom

generationer. Alex förklarar att det kan ligga latent i generationer för att sedan dyka upp. Enligt dem märks det vem som bär på det. Det visar sig ofta tidigt i barndomen, bland annat genom en känsla av att inte känna sig som en del av mänskligheten eller att man avskiljer sig från denna värld. När Robin berättar om sitt mål med det magiska arbetet blir det tydligt:

Ett annat mål är att i största möjliga mån befria mig från den här världen skulle man kunna säga. Och jag har märkt en oerhörd skillnad på hur jag är nu från då. Innan jag började med det här så kändes det inte som att jag riktigt var hemmahörande i den här världen riktigt. Efter allt detta magiska arbete så har denna känslan förstärkts ytterligare. Saker och ting som pågår i världen och som kanske hade påverkat de flesta på ett väldigt negativt eller positivt sätt påverkar mig inte alls speciellt mycket. Eftersom världen blir mig mer och mer likgiltig (intervju med Robin).

Anders förklarar att de inte behöver handla om blodet specifikt, det kan likaväl vara genom DNA som det förs vidare. Han menar att mysticism är något som människor genetiskt bär på. Han säger att vissa personer vill lära sig magi i vuxen ålder, men enligt honom är detta inte något man lär sig eller kan lära sig, man har dessa talanger från början - eller inte. De som inte besitter denna potential söker sig kanske istället till kristendomen för att få svar på sina existentiella problem – gud blir deras försök enligt Anders. Kim är inte lika säker på anledningen till att vissa har fallenhet för denna typ av verksamhet och andra inte. Han säger att det finns flera olika sätt att förklara det på - biologiskt, mytologiskt eller sociologiskt.

Jag möts också av en typ av kritik mot samhället när vi pratar om dessa saker. Alex säger att mycket av vårt samhälle är uppbyggt på kristna normer och lagar, sådant som håller oss tillbaka. Anders förklarar att man lär sig redan som liten att underkasta sig, exempelvis för sina föräldrar, lärare och skola. Han menar att man genom att bryta mot detta kan frigöra sig själv och närma sig den andra sidan, det okända. För Mandragora Nox handlar det inte bara om att undersöka de mörka sidorna som exempelvis Dragon Rouge menar, enligt Anders. Istället vill de ta dem till sig och leva ut dem. Han menar att samhället trycker ned och förneka många sidor och aspekter hos individer och att det i sin tur kan leda till att sjuka beteenden frodas i individerna – att de kan bli offer för dessa sidor och helt enkelt utagera dem på fel

sätt, okontrollerat. Men han poängterar att det inte handlar om ett ”gör vad du vill och skit i andra” eller den typen av ”nyliberalism”. Snarare menar han att liberaler kanske är de som bäst anpassar sig efter samhället. För Mandragora Nox handlar det om att slå sig fri från att följa strömmen, det som kallas antinomianism (laglös), vilket han menar är en av grundtankarna inom traditionen för den vänstra handens väg. Anders förklarar det genom att hänvisa till alkemi. Att bryta mot normer gör så att man kommer ut starkare, då kan man också bygga sina egna normer, sin egen världsbild. Det är en process i människans förädling. I hennes utvecklande av sig själv. Vidare säger han att de flesta tycker att de är skönt att inte ta ansvar över sig själva, de följer bara strömmen och förblir barn hela livet.

9. Analys

9.1 Splittringen som startpunkt

Konstruerandet av tradition verkar vara en central del i legitimeringen av Mandragora Nox. Detta tar sig i uttryck på flera sätt och hänger samman med ordens grundande. Mandragora Nox grundades enligt deras ledare för att det fanns ett behov av en initiativisk grupp. Detta upplevda behov kan även tänkas vara starten till den faktiska splittringen mellan Anders och de som följde med honom från Dragon Rouge. Man kan notera vissa likheter mellan exempelvis Church of Satans kanske mest kända splittring och resulterande i utbrytargruppen Temple of Set. Michael Aquino, grundaren av Temple of Set, ansåg bland annat att Church of Satan inte stod för den typ av satanism som han och flera med honom eftersökte, de hade exempelvis olika syn på hur Satan skulle tolkas (Dyrendal, Lewis & Petersen 2016, s. 63). Dyrendal, Lewis och Petersen beskriver bland annat det så här: ”The first led many members of the priesthood to resign and join up with the group Michael Aquino started as response: Temple of Set, understood originally as the true continuation of the Church of Satan”. På liknande sätt ansåg Anders och de andra som med honom lämnade Dragon Rouge att dessa hade tagit en felaktig riktning, att de rörde sig ifrån den vänstra handens väg. Anders och Alex förklarar att Mandragora Nox ville gå tillbaka till det som Dragon Rouge stod för i början d.v.s. en riktig typ av vänstra-handens-väg-tradition och föra detta vidare.

Då Mandragora Nox startade som en avknoppning från Dragon Rouge är det inte konstigt att de på olika sätt vill distansera sig från dem i konstruerandet av sin egen orden. Traditionsskapandet blir då en viktig strategi. Det kan fungera som ett sätt att

legitimera sin egen orden i relation till den gamla, exempelvis genom att tillskriva sig en ”riktig vänstra-handens-väg-tradition”, men också att förtydliga de skillnader som finns emellan dem och på så sätt positionera sig själva och skapa sin egen nisch. Att traditionsskapandet kan ha denna typ av funktion, d.v.s legitimerande och positionerande, är något som Hammer lyfter fram genom sin hänvisning till tradition (Hammer 2004, s. 34). Alla grupper kan tänkas ha ett behov av att identifiera sig själva och detta är något som Mandragora Nox, som en relativt ny orden och utbrytargrupp medvetet eller omedvetet fått och får stå inför. Men även de traditioner som de väljer ut måste legitimeras när de skapas eller konstrueras. Jag tänkte därför analysera vilka ingredienser som är särskilt viktiga i Mandragora Nox och hur dessa legitimeras.

9.2 Val av traditioner och tolkning av myter

I processen av att skapa och bygga sin verksamhet och sina traditioner kan särskilt två tillvägagångssätt urskiljas i Mandragora Nox.

Det första sättet handlar om att de försöker finna element inom olika traditioner som de anser besitter mörka mytiska berättelser vilka kan avslöja dolda kunskaper om naturen, människan och världen. Anders talade exempelvis om sökandet efter ”den svarta diamanten”. Denna typ av tillvägagångssätt identifierar Hammer i sin teori kring traditionsskapandet inom västerländsk esoterism. Han skriver om *reduktion* som syftar till att ett utplock av element tas ifrån den helhetliga kontexten för att vävas in i esoteriska läror. Hammer exemplifierar med hur yogan inom New Age ofta delvis fränkopplas de ursprungliga filosofierna för att istället användas som rena verktyg och tekniker (Hammer 2004, s. 160). Inom Mandragora Nox handlar det till viss del om att de plockar ut olika element från traditioner för att använda dem som verktyg eller symboler (exempelvis arbetar MN med vissa typer av mörk tantrism). Men det handlar inte om Hammers reducering (där exempelvis mörka element skulle plockas ut och förändras till något annat), snarare väljer Mandragora Nox att fokusera på de mörka elementen inom olika traditioner och helt enkelt lämna kvar de ljusa.

I processen av att välja ut element verkar ett omarbetande av traditioner förekomma. Detta sker i deras sökande efter redan mörka element, och särskilt inom äldre ”närmare” traditioner så som medeltida germanska häxtraditioner eller fornnordiska

myter som de sedan sätter ihop till mörka magiska system. Hammer menar att det är vanligt att esoteriska grupper omarbetar redan existerande traditioner när de konstruerar sin tradition, han skriver: "Creative spokespersons steeped in the Esoteric Tradition read these texts and transform them in to fit in with culturally predetermined elements of their own (Western) tradition" (Hammer 2004, s. 158). Men för Mandragora Nox handlar det inte om att ta ur "exotiska" kulturers element in i en västerländsk kontext där innehållet förändras och anpassas till kontexten (de plockar ju inte ut ljusa element och omvandlar dessa). Snarare plockar de helt enkelt ut mörka element som redan är anpassade till deras mörka tradition. De letar efter element som kan passa in i en vänstra handens väg-tradition. Detta tillvägagångssätt verkar även vila på en uppfattning om att dessa mörka element (myter, symboler etc.) bär på samma essens eller en gemensam/likvärdig kunskap. Denna föreställning om en *perennial filosofi*, d.v.s. att alla religioner har en underliggande gemensam grund, att det finns en tidsslös kunskap som har varit tillgänglig genom alla tider och på alla platser för de initierade, menar Hammer är vanligt förekommande inom den esoteriska miljön (Hammer 2004, s. 170).

Det andra sättet handlar om att element kopplas ihop med alrunans myter, funktioner och aspekter och att alrunan läses in i andra traditioner där den inte "egentligen" förekommer. I det presenterade materialet finns flera exempel, men kanske mest centralt är mandragorans sammanflätning med kabbalistiska kunskapens träd och kliffot, där föreställningen om dess personifiering Regina Mandragora tolkas som identisk med exempelvis gudinnan Lilith. Detta kan förklaras genom tanken om *korrespondens* och *mönsterigenkännande* där element som på olika sätt anses likna varandra eller bära på samma funktion sammankopplas. Detta menar Hammer är vanligt inom esoteriska grupper vilket går hand i hand med föreställningen om en *perennial filosofi* (Hammer 2004, s. 170). Mandragora Nox verkar dock ha ett mer restriktivt förhållningssätt till olika religioner. De accepterar bara element från traditioner som inte är baserade på exempelvis kristna tänkare. Detta kan ses som ett uttryck för att kristendomen är en typ av "det negativa andra", en motpol som också är med och identifierar Mandragora Nox som mörkermagisk grupp (Hammer 2004, s. 44). Men det kan också vara ett sätt att dra en skiljelinje mellan dem själva och Dragon Rouge då de förra hämtar inspiration från exempelvis Bureus runosofi medan

Mandragora Nox betonar Bureus kristna samband och därför inte vill använda sig av hans idéer.

Mandragora Nox söker ju inte bara element inom andra traditioner utan deras vision är även att gräva fram och skapa en tradition kring deras primära symbol, mandragoran. I denna process är tolkningen av myter särskilt viktig. Hammer beskriver att myter har en betydande roll både för esoteriska strömningars sätt att skapa tradition och skriva sin emiska historia då det ofta finns en föreställning om att myter är bärare av en förfluten visdom (Hammer 2004, s. 177). Men mandragoran måste också i den traditionsskapande processen legitimeras. Två legitimeringsstrategier kan i detta avseende urskönjas inom Mandragora Nox.

(1) Användningen av mandragoran spåras till det förflutna. Den sägs ha förekommit inom äldre traditioner, bland annat av medeltida häxor. (2) Mandragoran skrivs in (eller anses ligga fördold) i redan existerande myter och fiktiva berättelser.

Det första sättet är byggt på en etisk historieskrivning då de refererar till gamla verk där alrunan faktiskt nämns och förekommer. Det andra sättet handlar om att använda sig av fiktiva berättelser och myter för att legitimera alrunan. Genom att skriva in eller tolka in mandragoran i olika myter som beskriver ”urtiden”, exempelvis när de kopplar den till frukten i den bibliska lustgården eller till antika traditioner så som myten om Prometheus och att alrunan skulle vuxit upp från hans spillda blod, tillskriver de också mandragoran en roll med uråldrig symbolik – att alrunans essens kanske egentligen finns beskriven i nästan alla antika traditioner och kulturer. Tydligt är att dessa två sätt att förhålla sig till mandragorans historia utgör viktiga komponenter i ordens emiska historieskrivning och också legitimeringen av just alrunan. Enligt Hammer är tillskrivandet av en obruten historisk kedja ett vanligt sätt för esoteriska grupper att etablera sin tradition. Han menar dock att esoteriska grupper kommer att hävda kontinuitet och tradition framför just förändring (Hammer 2004, s. 35). Vad gäller Mandragora Nox stämmer detta delvis, men de försöker inte hävda endast en kontinuitet i förståelsen av myten kring mandragoran. De säger att de omtolkar och sätter in mandragoran i koncept som inte tidigare fanns, att de gör något nytt. Samtidigt poängterar både Anders och Kim att det inte handlar om ett påhitt eller påfund - myterna har alltid funnits där men de har förändrats genom historien och

förts vidare eller hållits vid liv exempelvis genom slutna grupper. Anders säger även att den vänstra handens väg är just en dynamisk tradition. I detta sammanhang kan alltså förändring ses som något positivt för Mandragora Nox – det sätts i motsats till vad de anser vara stagnerande religion och traditioner, d.v.s. den högra handens väg.

Mandragora Nox gör också anspråk på alrunan. Det framkommer flera gånger under intervjuerna, särskilt från Anders och Kim att mystiken kring alrunan inte har analyserats tidigare på det sätt som Mandragora Nox nu gör. Anders säger dessutom att de är ”fanbärare” eller ”föregångare” när det gäller system uppbyggda kring mandragoran. Förutom att man kan se en koppling till Hammers *esoteriska tidslinje*, d.v.s. föreställningen om att en uråldrig kunskap som varit dold eller gömd håller på att återupptäckas, i detta fall är det Mandragora Nox som menar att de återupptäcker Alrunans essens, så är det också ett sätt för orden att legitimera sig själva. Genom att de tillskriver sig rollen som fanbärare av alrunan och dess dimensioner tillskriver de sig bilden av att vara just bärare av en bortglömd kunskap. Att de håller något som är få andra förunnat. Och genom att de erkänner nytolkningar och förändringsprocesser skriver de också in sig i den ”dynamiska” traditionen som tillhör den vänstra vägen.

9.3 Magisk överföring

Enligt Hammer är det typiskt för den esoteriska traditionen att sanningen anses ligga inom individen och att essensen av det andliga finns att hitta inombords (Hammer, s. 340). Kopplat till denna tanke om en inneboende sanning och andlighet finns också idén det som Hammer kallar för *visdomens källa*. Det handlar om varifrån den upplevda visdomen anses komma ifrån. Två av mina informanter anser att mörkermagiker bär på ett särskilt blod eller DNA, att det är en linje av häxblod som gör så att vissa människor har förmågan att utföra mörk magi, få dessa typer av upplevelser och kunna förädla sig själva. Blodet kommer från de fallna änglar, vilka beskrivs i olika myter. Här handlar det om en emisk historieskrivning utifrån vad Hammer identifierar som att *fiktions transformeras till fakta* (Hammer 2004, s. 157). Häxblodet är också kopplat till tanken om att upplevelser skall ge sig till känna tidigt i livet enligt Anders. Exempelvis genom en personlig dragning åt det mörka, åt död och mystik. Robin förklarar hur han upplever sig som främmande inför denna värld, att han egentligen inte hör hemma här och att dessa känslor har förstärkts i och med mörkermagiska arbeten. Vidare menar Hammer att tillskrivandet av en typ av

överföringskälla är ett sätt för grupper att positionera sig inom den esoteriska diskursen (Hammer 2004, s. 379). Likt Hammers slutsats menar jag att Mandragora Nox föreställning om att ett specifikt häxblod för vidare kunskap, magisk fallenhet och mysticism är ett sätt för orden att positionera sig inom sin egen esoteriska miljö – de tar inte bara in vilka som helst, bara de som är seriösa. Eller med andra ord, de som kan tänkas bära på denna genetik. Men jag påstår att det främst är ett sätt att ytterligare positionera sig gentemot det omgivande samhället och gemene man. Här ser vi både likheter med Dragon Rouge som också kritiserade de som ”bara följer strömmen”. Skillnaden är att Dragon Rouge tror att alla individer bär på en inre potential men att många inte är hängivna nog att följa den vänstra handens väg (Granholt 2014, s. 190).

9.4 Det positiva och negativa andra

Det ”negativa andra” har också en viktig roll i Mandragora Nox traditionsskapande. Kenneth Granholt lade speciell vikt vid *antinomianismen* i sin definition av den vänstra handens väg. Det handlar kort om att bryta ned rådande normer, strukturer och lagar för att kunna frigöra sig själv och bygga sina egna normer (Granholt 2014, s. 60). Inom Mandragora Nox är denna diskurs också väldigt central och jag möts av en vilja att distansera sig från samhället på olika sätt inom orden. Exempelvis menar Anders att man socialiseras in i underkastelse redan från barnsben. Alex berättar hur samhället i många fall är präglad av kristna normer och värderingar och det håller tillbaka människor. I detta fall blir samhället i stort, men särskilt det moderna samhället, en typ av ”de negativa andra”. Denna typ av ”negativa andra”, beskriver både Hammer och Granholt. Hammer menar att tillskrivande av tradition är ett sätt att positionera sig mot det moderna samhället (Hammer 2004, s. 34). Sökandet efter ursprunglig kunskap eller visdom kan vara ett sätt att vända sig bort från det moderna västerländska samhället, men likväl är det också en indikation av att vara en del av det moderna samhället. Granholt skriver att det är ett resultat av en globaliserad värld då skrifter, religioner och traditioner blir mer tillgängliga för den som letar. Han menar att Dragon Rouge som anser sig bära på uråldriga traditioner också just därför är en del av moderniteten. På liknande sätt är Mandragora Nox också det. Att de söker sig särskilt till så kallade gamla häxkulter eller tidiga indoeuropeiska traditioner har funktionen av att positionera sig mot det moderna samhället. De använder sig gärna av enkla magiska verktyg så som pinnar och stenar istället för moderna verktyg och

kläder. I detta och liknande avseenden är den vänstra handens väg i många fall en form av motkultur, vilket också Granholm poängterade (Granholm 2014, s. 190).

10. Resultat

10.1 Diskussion

Syftet var att undersöka hur tradition skapas inom Mandragora Nox i en kontext av splittring och utbrytning. När jag studerade Mandragora Nox förstod jag att tradition för dem kan ha flera funktioner: Tradition betyder att följa något som man anser har en förankring i det förflutna vilket går det hand i hand med en föreställning om att de kunskaper och praktiker som utövas har sitt ursprung i antika eller gamla traditioner och kulturer. Det är också ett sätt att tillhöra och skriva in sig i en specifik tradition, riktning eller praktik – i detta fall den vänstra handens väg med mörk magi som praktik och metod. Men tradition har också funktionen att både medvetet och omedvetet skapa legitimitet för gruppen, att de positionerar sig själva i det religiösa landskapet. Genom att tillhöra specifika traditioner skriver man in sig själv och sin grupp i ett sammanhang och gruppen tar i sin tur på sig en roll att vara bärare av dessa traditioner.

Mina specifika frågeställningar ” Vilka element (symboler, myter etc.) söker Mandragora Nox efter?”, ”Hur legitimerar medlemmarna sina traditioner och sin orden?” och ”hur kan dessa element (symboler, myter etc.) användas i praktiken?” kunde förstås utifrån materialet: Mandragora Nox är en eklektisk grupp som medvetet väljer sina ingredienser utifrån en vänstra-handens-väg-tradition. De tolkar myter, söker efter ”den svarta diamanten” inom olika traditioner och de håller sig långt borta från att hämta influenser från exempelvis kristna mystiker. Grundarna har med sig några av de traditioner som de arbetat med tidigare i Dragon Rouge. Men de har också skapat sin egen nisch som separerar dem från Dragon Rouge, där mandragoran är ”huvudingrediensen” eller kärnan. Således har de positionerat sig både i den esoteriska miljön men också gentemot den grupp som orden tidigare brutit sig ur.

Traditionerna skapas också i ett praktiskt sammanhang. Vid den rituella platsen där den rätta mörka stämningen skapas (enligt orden) och där enkla föremål och väl valda ord/mantran sägs, kan den mörka tradition som Mandragora Nox vill tillhöra upplevas. Vidare fungerar tradition som ett sätt att positionera sig mot det ”de

negativa andra”. I detta fall, det moderna samhället och dogmatiska religioner så som kristendomen. Bland Mandragora Nox ”positiva andra” hittas traditioner från traditionella häxkulturer, mörk nordisk asatro och andra tidiga europeiska kulturer, vilket förstärker denna ”anti-diskurs”. Genom att orden även är selektiv och uteslutande bevarar de sina traditioner och utvecklar dem bland sådana som de anser är seriösa och genuina. Traditionerna och upplevelserna av dessa är också kopplade till en typ av transmissionskedja - bara de som har en viss potential eller bär på ett särskilt häxblod kommer kunna ha möjligheten/styrkan att slå sig fri från samhällets normer, gå emot strömmen och påbörja den mörka inre resan mot en förädling av den egna individen som är central för Mandragora Nox och den vänstra handens väg överlag.

10.2 Reflektioner

Trots att jag kom i kontakt med mina informanter minst ett år innan själva skrivprocessen drog igång, genomfördes de sista intervjuerna bara några veckor innan uppsatsen skulle vara klar. I interaktion med människor, som ju en kvalitativ studie ofta innebär, kan också mänskliga problem dyka upp (resor, sjukdomar, epostkomplikationer) som förlänger insamlingen av materialet. Exempelvis kom jag inte i kontakt med den femte medlemmen förens studien var klar just p.g.a. tekniska problem.

Jag upplever att den deltagande observationen kombinerat med kvalitativa intervjuer var givande metodval. Det hade varit svårt att komma gruppen nära och förstå dem via exempelvis enkäter eller digitala intervjuer. Vad gäller val av teori har även denna fungerat som ett bra analytiskt perspektiv på materialet. Jag hade dock gärna använt mig av James Lewis teori om legitimeringsstrategier för att få en bredare förståelse om hur en specifik grupp legitimerar sig i förhållande till en annan grupp men även för att analysera ledarskapsrollen inom Mandragora Nox och se om och hur det fungerar legitimerande inom gruppen. Tyvärr fick jag avstå detta på grund av det begränsade utrymmet i uppsatsen.

10.3 Slutsats

Mandragora Nox traditionsskapande kan med fördel förstås utifrån Hammers teori där han identifierar olika steg som esoteriska grupper använder sig av för att konstruera

tradition. Mandragora Nox tolkar och avkodifierar myter, refererar till etisk historia, ser paralleller mellan traditioner och de söker efter särskilda element inom olika traditioner som anses bära på en specifik kunskap. Syftet i denna uppsats var att se hur Mandragora Nox i ljuset av att vara just en utbrytargrupp skapar sin egen tradition och legitimerar denna. Detta gjordes bland annat genom att orden tillskrivit sig rollen som mandragorans fanbärare vilket kan jämföras med den röda draken inom Dragon Rouge. Men också genom att mandragoran i sig legitimeras genom ett historiskt arv. Då de skapat sin egen tradition har de även identifierat sin ordensverksamhet och separerat sig från Dragon Rouge. Dessutom positionerar Mandragora Nox sig mot samhället i stort då de intar en elitistisk position vad gäller medlemskap och då de ser andlig transmission knutet till blodsband.

Litteraturlista

- Aspers, Patrik (2007). *Etnografiska metoder*. Malmö: Liber
- Bogdan, Henrik & Starr, Martin P. (2012). *Aleister Crowley and Western Esotericism*. Oxford: Oxford University Press
- Brinkmann, Svend (2013). *Qualitative Interviewing*. Oxford: Oxford University Press
- Coffey, Amanda (1999). *The Ethnographic Self – Fieldwork and the Representation of Identity*. London: Sage Publications
- DeWalt, Kathleen M. & DeWalt Billie R. (2011). *Participant Observation – A Guide for Fieldworkers*. Plymouth: AltaMira Press
- Dyrendal, Asbjörn, Lewis, James R. & Petersen, Jesper AA. (2016) *The Invention of Satanism*. New York: Oxford University Press
- Faivre, Antoine (1994). *Access to Western Esotericism*. Albany: State University of New York Press
- Granholm, Kennet (2005). *Embracing the dark. The Magic Order of Dragon Rouge – Its Practice in Dark Magic and Meaning Making*. Åbo: Åbo Akademi University Press
- Granholm, Kennet (2014). *Dark Enlightenment – The Historical, Sociological, and Discursive Contexts of Contemporary Esoteric Magic*. Leiden: Brill
- Hammer, Olav (2004). *Claiming Knowledge – Strategies of Epistemology from Theosophy to the New Age*. Leiden: Brill
- Hanegraaf, Wouter J. (2006). *Dictionary of Gnosis & Western Esotericism*. Leiden: Brill
- Heelas, Paul & Woodhead, Linda (2005). *The Spiritual Revolution – Why Religion is Giving Way to Spirituality*. : Blackwell Publishing
- Kaijser, Lars & Öhlander, Magnus (red.) (2011). *Etnologiskt fältarbete*. Lund: Studentlitteratur AB
- Lewis, R. James (2003). *Legitimizing New Religions*. London: Rutgers University Press
- Von Struckrad, Kocku (2005). *Western Esotericism – A Brief History of Secret Knowledge*. London: Equinox Publishing

Hemsidor

Mandragora Nox hemsida: <http://mandragoranox.weebly.com>

Källförteckning

Intervju med Kim (2015 och 2016)

Intervju med Robin (2015)

Intervju med Anders (2015 och 2016)

Intervju med Alex (2016)